

זמני כניסת ויציאת השבת

הדה"נ	מוצ"ש	ר"ת
5:18	6:30	ירושלים
5:34	6:32	בני ברק
5:24	6:32	חיפה
5:33	6:31	באר שבע
6:52	7:55	ניו יורק
5:50	7:13	לונדון

שבת

עלון שבועי להנחלת נועם כבוד השבת וקדושתה

המביט לארץ

שלושים יום

אך זה עתה יצאנו מימי הפורים, כשקלטנו לקרבנו אוצרות רוח רבים, ורעיונות שגב ממועינות הבלתי נדלים של המפרשים והמגידים, והנה נכנסים אנו לתוך תקופה מיוחדת של שלושים יום קודם החג.

תקופה זו, שבין גאולה לגאולה, היא תקופת הכנה מיוחדת, שמקורה ושורשה מן התורה, להתכוננות רוחנית ומעשית לקראת ימי הפסח הבאים עלינו לטובה.

הערה מוסרית של אחד מצדיקי הדור שנפטר זה לא מכבר התגלגלה לידינו, ובה מעורר הוא על נקודה רעיונית נשגבה.

הנה רואים אנו בעינינו, כמה טורח ומאמץ, נדרש מהאדם כדי להשיג אוכל כשר בתכלית לקראת חג הפסח. לפעמים אדם אינו רואה זאת, כי הוא סומך על אחרים העושים עבורו את המאמצים הללו, אבל כל אחד יכול לדעת כמה טירחה נדרש לצורך הכנת מצות ויין ושאר מאכלי החג, שיהיו כשרים ומהודרים.

וכל זאת, הוא כדי להכין את צרכי הגוף אותם דרשה התורה לאכול מהם בחג הפסח, כדי שגוף האדם יהיה נמוך ומוכן לקלוט את האוצרות הכבירים שמכיל החג.

אם כך הדברים נכונים ביחס לצרכי הגוף, הרי שעל אחת כמה וכמה נכונים הדברים ביחס לנפש, כמה ראוי להכין את הנפש כדי שיהיה אכן מוכן ומוכשר לקלוט את אוצרות הנצח שמביא עמו החג.

והדברים נכונים גם ביחס לכל שבת ושבת. נקודה למחשבה.

הסיבה לכך שאיננו מתעוררים באמונה, הוא מפני שאנו מזלזלים באומות העולם ושואפים ברעתם, וצרותם משמח את לבותינו, ולכן איננו מרגישים וחשים כלל שיש כאן משפטי שמים. אך אין זה דרך האמת, חייבים אנו להרגיש בצערם של אומות העולם, שהרי אף צער בעלי חיים הוא דאורייתא, ועל אחת כמה וכמה צערם של הנבראים בצלם אלוקים. לו היתה אהבת הבריות בלבנו, היינו מתעוררים ומתפעלים מכל הנעשה, והיינו רואים ומרגישים עונשי שמים.

זכורני בעת שלמדתי בראדן, התרחשה באותה תקופה רעידת אדמה ביפן, ונהרגו בה אלפי איש, והחפץ חיים זצ"ל התעורר ודיבר בזה רבות, וזכורני שאמר שמכיון שביפן אין לומדי תורה לכן האסון מתרחש שם בצורה כה גדולה, ועוד האריך בהתעוררות נוספת, כי בודאי שרעידת אדמה עושה הקדוש ברוך הוא כדי להתעורר ממנה, כפי שאמרו חז"ל שרעידת אדמה מתרחשת כתוצאה מכך שכביכול הקדוש ברוך הוא מתקנא ושואג כשהוא רואה את אומות העולם יושבים בשקט ובשלוה וביתו נחרב ונתון בידם.

עד כאן הדברים המצוטטים מאותה שיחה. ומה כל זה נוגע אלינו? כי אם נדרשת מאיתנו חיוזק ביסודות האמונה, הרי שהדבר הראשון לכך הוא חיוזק בשמירת השבת שהוא יסוד האמונה. כשאנו אומרים "ויכולו השמים והארץ וכל צבאם", הרי כלול בזה העמדת כל הבריאה על מכונה ושלימותה, וכשאנו רואים זעזועים באותו עולם מושלם ומופלא, עלינו להסיק מכך כי מדברים עמנו בשפה מאוד מיוחדת, ועלינו להטות אוזן לאותם דיבורים מופלאים.

שבאו על תושבי המדינות שחוו את רעידות האדמה? מדוע איננו חוששים שמא אף לנו עלולים לקרות חלילה אסונות כאלו? אין זאת אלא כי לקויים אנו במדותנו, ויש בנו מדת שמחה לאיד. אנו שקועים בעצמנו, ואין אנו משקיעים זמן מספיק לחשוב על הזולת, ולכן אין אנו חשים בצרות העוברות על מקומות הרחוקים מאיתנו. אדם צריך לשאוף ולדאוג את טובת העולם כולו, וטובת כל הברואים, כולל הגויים הרחוקים, כפי שמצינו ברבן יוחנן בן זכאי שהקדים שלום לכל אדם ואף לנכרי בשוק. אף בנביאים מצינו שקוננו קינות על הצרות שעברו על הגויים, כפי שאמר ירמיהו הנביא על חורבן מואב "על כן לבי למואב כחלילים יהמה", וכן אמר יחזקאל הנביא "בן אדם שא על צור קינה". ואף בכל הנוגע לרעידת האדמה עלינו לחוש בצערם של התושבים הנספים באסון, וכן בכל הפחד שיש לכל התושבים באותו מקום.

ההתבוננות ברעידת האדמה - הוסיף המשגיח ואמר - מחייבת אותנו להתחזק באמונה ובהכרה בשכר ועונש, כשרואים אסונות כבדים כל כך הרי ודאי שזה עונשי שמים, ואין אפשרות לומר כי יד המקרה הם, וכל תכליתם הוא לעורר לתשובה. ואין הכוונה לעורר את הגויים, אלא הכל להעיר את עם ישראל, וכמו שאמרו חז"ל "כל פורענות שנעשית אינה אלא בשביל ישראל", וכנאמר בפסוק "אמרת איך תיראו תקחי מוסר".

עלינו לדעת - המשגיח המשגיח בדבריו - כי בעת שכלל ישראל ראוי, הקדוש ברוך הוא מתגלה אליו על ידי עבדיו הנביאים, וכאשר איננו ראויים להתגלות הנבואה, הקדוש ברוך הוא מתראה אלינו באופנים אחרים.

מה עוד לא נאמר ונכתב על המאורעות האחרונים המתרחשים בעולם? כולם מרגישים בחוש שאין מדובר באירועים מקריים ביד הטבע, וכל מושכי העט העלו על הכתב את הרהורי לבם בעקבות כל האירועים הללו.

בהקשר לכך מעניין לצטט מתוך שיחה מוסרית אותה נשא המשגיח מפוניבי' הצדיק רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל [בדרך אגב, יום הסתלקותו "ח אדר חל בשבוע זה ביום חמישי], דברים הנשמעים כאקטואליים במיוחד לאור שטף האירועים האחרונים. היה זה לאחר לכידתו של הצורך הנאצי אייכמן ימח שמו וזכרו, וכל הציבור בארץ היה נסער סביב חדשה מסעירה זו. באותה תקופה, אירעה רעידת אדמה באחת ממדינות העולם, בה נהרגו אלפים רבים. בדברים שנשא המשגיח זצ"ל, עמד על ההתבוננות הראויה לאנשי תורה ומדות לאור האירועים, כשהוא מדגיש שההתבוננות העיקרית צריכה להיות ברעידת האדמה ובאסונות הנלווים לה, ולא בחדשות האחרות שאינם משמעותיות כל כך עבור יהודי המתבונן בעינים של אמונה ומוסר.

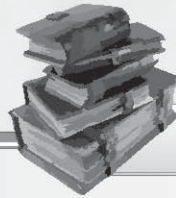
לכאורה הוא פלא - פתח המשגיח את דבריו - כשאנו רואים מקרי העולם החמורים, ונראה בעליל עונשי שמים, ומדוע אין אנו שמים לב על זה, ועוברים לסדר היום כאילו ומאומה לא קרה? התשובה הפשוטה היא, כי אנו לקויים באמונה, וסבורים במדה מסויימת כי הכל במקרה. אך עם זאת עדיין אין זה מספק, שהרי רואים אנו בחוש שהבריאה כולה תלויה על בלימה, ואין בה רק טוב, ואם כן היה עלינו לחשוב אודות הצרות הללו. מדוע איננו חושבים מספיק על הרעות והעונשים הגדולים

לשון חכמים

כשמקבל עליו תוספת שבת, טוב שיוציא בפיו מה שגמר לבלו ויאמר בזה הלשון: "הריני מוסיף מחול על הקודש לקיים מצוות תוספת שבת כמו שצונו הבורא יתברך שמו, והריני מקבל עלי לקיים ביום השבת כל מצוות עשה ומצוות לא תעשה התלוים ביום השבת, וכמו שצונו הבורא יתברך שמו בתורתו הקדושה, זכור את יום השבת לקדשו, שמור את יום השבת לקדשו כאשר צוך ה' אלוקיך, לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו ורחימו וכו' ויהי נועם וכו', רבון העולמים זכני לשמור ולקיים את יום השבת כהלכתו ולשוב בתשובה שלמה לפניך". כי ידוע מרז"ל כי הדיבור ענין גדול לפעול בעולמות העליונים ואכמ"ל, ומלבד זה כמה וכמה אנשים שנשכח מהם ענין זה לגמרי ובזה רמי אנפשיה ומדכר להוסיף מחול הקודש ומכוון לקיים בזה מצוות בוראו, ועוד יש להביא סמוכות מהילקוט זכור מלפניה וכו' זכור בפה... וידוע דרבתינו הקדמונים, גם קוה"ק הבעש"ט ז"ל ותלמידיו הק', היו מקדימים מאוד לקבל שבת, ובעת שהיו אומרים סדר קבלת שבת כנהוג היה קודם בין השמשות בודאי... על כן לא היה נצרך כמעט אמירה אחרת לזה, מה שאין כן עתה.

משמרת שלום (קוידנוב) סימן כ"ו סעיף ב'

פניני הלכה

שאלה: לאחר שסיימתי להדליק את נרות השבת, כבה נר אחד, מה הדרך הנכונה לעשות במצב כזה?

תשובה: אם האשה הדליקה את הנרות, וכבר סיימה להדליק את כל הנרות, תאמר לאחד מבני הבית לחזור ולהדליק את הנר, ואף אם עדיין לא בירכה את הברכה. ואפילו אם כבו כל הנרות שהדליקה, לא תחזור ותדליק בעצמה, אלא תבקש מאחד מבני הבית להדליק, ובאופן זה הוא יברך את הברכה. אבל אם איש הדליק נרות, יכול לחזור ולהדליק בעצמו את הנר שכבה.

מקורות ונימוקים: כשאשה מדליקה נרות היא מקבלת על עצמה שבת בהדלקה זו, וכפי שכתב הרמ"א סימן רס"ג סעיף י'. ובפשטות קבלת השבת הוא בעצם ההדלקה, עוד לפני הברכה, ולכן מקפידים אף שלא לכבות בידים את שרביט ההדלקה, כפי שהביא השולחן ערוך שם מנהג זה. וראה בקצות השולחן עד, יד ובשמירת שבת כהלכתה מג, לו ובהערות שם. אמנם, ראה בשמירת שבת כהלכתה שם בשם תורת רפאל, שהנהוגות לכבות את הגפרור לאחר ההדלקה, מראות בכך שאין מקבלות שבת עד לאחר הברכה. וראה גם משנה הלכות ח, לא. וכל זה באשה, אבל איש אינו מקבל שבת בהדלקה ולא בברכה אלא בקבלת שבת בבית הכנסת, כמו שכתב המשנה ברורה שם ס"ק מ"ב.

אמרת השבת

בפרשת בשלח מספרת התורה כי במרה לא מצאו בני ישראל אלא מים מרים, ולאחר שהורה הקדוש ברוך הוא למשה רבינו להמתיק את המים על ידי העץ, שם לו חוק ומשפט. ומפרש רש"י, במרה נתן להם מקצת פרשיות של תורה שיתעסקו בהם, שבת ופרה אדומה ודינין.

ויש להתבונן, מילא שבת, מובן שרצה ה' יתברך שבני ישראל ישמרו עליה כבר ממרה, שהרי היא יסוד האמונה, אבל למה ציווה אותם על פרה אדומה? הרי פרה אדומה לא החלה לנהוג אלא בשנה השניה ששהו בני ישראל במדבר, שהיא נשחטה ביום השמיני למלואים.

ביאר על כך בספר רבי יצחק חיות (בנו של מהר"צ) כי יש הרב מצוות מסוגים נפרדים, ויש מצוות נימוסיות שאפשר להבינם על פי השכל, וגם על שבת היה מקום לומר כי היא מצוה נימוסית וחברתית, כדי שהפעול ישבות יום אחד בשבוע.

לכן הסמיך הקדוש ברוך הוא מיד עם הציווי על השבת ועל הדינים, את הציווי לפרה אדומה, שהיא המצוה שעליה נאמר חוקה, שאין אדם יכול להבין אותה ולעמוד על סודה, ומקיימים אותה רק מחמת ציווי ה'. וזאת כדי ללמד, שאף את המצוות הנראות כשכליות או כנימוסיות, כמו מצוות השבת, עלינו לקיים אך ורק מתוך ציווי ה', בדיוק כמו מצוות פרה אדומה.

שיח יצחק מכות כד, א

פרשת השבת

וְלִהְבְדִּיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין הַחֹל וּבֵין הַטָּמֵא וּבֵין הַטָּהוֹר: וְלְהוֹרֹת אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל הַחֻקִּים אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' אֱלֹהֵיהֶם בְּיַד מֹשֶׁה: (י-יא)

אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן כל המבדיל על היין במוצאי שבתות הויין לו בנים זכרים, דכתיב להבדיל בין הקדש ובין החול, וכתוב התם להבדיל בין הטמא ובין הטהור וסמיך ליה אשה כי תזריע, רבי יהושע בן לוי אמר בנים ראויין להוראה דכתיב להבדיל ולהורות.

שבועות יח, ב

על אף היותם של הדברים מופלאים מסתרי תורה, למדנו מכאן על גודל חשיבות ההבדלה על היין במוצאי שבתות, עד שזוכים בגין כך לבנים זכרים וראויים להוראה.

ביאר על כך המהר"ל מפראג, כי המבדיל בין הקודש לחול, הוא זוכה לבנים זכרים הראויים להוראה, כי השכל והדעת מבדיל בין דבר לדבר. ולכן דוקא מבדילים על היין, כי מפני שהיין יוצא ונבדל מהענב, הוא ראוי להבדלה יותר. וכמו שהשבת נבדל מן החול, כך היין שהוא דק נבדל מגוף הענב שהוא גם וגשמי יותר, ועל ידי הקידוש וההבדלה על היין, שההבדלה בא להבדיל על ידי שני דברים שנראים שוים, ועל ידי הדעת והשכל זוכים להכיר את ההבדלה בין הדברים, ולכן קבעו את ברכת ההבדלה בחונן הדעת, והשימוש ביין בא להורות על הפקחות והדעת.

מעשה לשבת

והתקדשתם והייתם קדושים

של ליל שבת, הלכו לראות את המחזה המפעים של הביקור של שני האריות במעונו של החייט.

בקושי רב הצליח ר' חיים להכין את הכסאות למושבם של אותם שני גאונים וצדיקים, שמשולים היו בעיניו באותה שעה לשני מלאכי השרת הנכנסים לביתו של האדם בליל שבת קודש, וכמעט ופצח בשירת "שלום עליכם מלאכי השרת".

פנה הרב רבי שמואל לבעל הבית, וביקש ממנו שיבקש מבני ביתו שיכינו שני צלחות מאותו תבשיל עליו נשאל מערב שבת, ויגיש אותם לפניו. בכך התכוון הרב להראות קבל עולם ומלואו, כי הוא הינו הסמכות ההלכתית בעיר, ואף הגר"א הקדוש מקבל עליו את מרותו של המרא דאתרא.

לא עברה שעה קלה, ובעלת הבית נכנסה לחדר כשבידה מגש עם שני צלחות מהבילות, אותם מילאה מהקערה שהוטמנה מבעוד יום בכרים וכסתות. צלחת אחת הוגשה עד מהרה לפני הרב, והנה עמדו להגיש את הצלחת השניה לפני הגר"א.

הכל עמדו מסומרים למקום, כדי לראות מה יעשה הגר"א בצלחת שתובא לפניו, לאחר שהוא בעצמו הורה לאסור את התבשיל הזה כולו, ואילו הגר"א מצידו ישב בשלוות נפש רגוע לחלוטין.

והנה, לפתע התמוטטה נברשת הנרות שהשתלשלה מהתקרה, ונר חלב שהיה תקוע בה, נפל הישר לתוך קערת התבשיל שהייתה מיועדת לאכילת הגר"א, והותך כולו לתוך התבשיל, כך שכולו נאסר באכילה.

רבי שמואל רבה של וילנא, ביקש מיד את סליחתו של הגר"א, על שרצה להאכילו דבר שהוא עצמו הורה בו לאיסור, בראותו בגלוי כי אין הקדוש ברוך הוא מביא תקלה לצדיקים, ובאורח פלא נשמר הגר"א מלאכול דבר שהוא עצמו הורה בו לאיסור.

והיתר התקבלתי על ידי תושבי העיר כמרא דאתרא, וכיון שפסקתי באותה שאלה שהובאה לפני והכשרתי את התבשיל, והוראתי זו מבוססת לדעתי על יסודות מוצקים ואיתנים, הלכה כמותי. אי לכך, מבקש אני איפוא את כבוד תורתו לבוא יחד עמי לביתו של ר' חיים החייט, ושנינו נטעם מאותו תבשיל שנפלה בו שאלה, למען יכירו וידעו כל תושבי וילנא בסמכותו המלאה של הרב שקיבלו עליהם, ולא יהיה פוצה פה ומצפצף כנגדו". שמע הגר"א, סבר וקיבל, והתלווה בענותנותו לרבי שמואל המרא דאתרא, בדרכו לביתו שכנו ר' חיים החייט.

לא היה מאושר באדם באותם רגעים כמו ר' חיים החייט, שוה בנפשו, הגר"א מוילנא בכבודו ובעצמו, זה שכל תושבי וילנא התגאו על הזכות שנפלה בחלקם להקרא על שמו, בליווי רבה של העיר, נכנסים למעונו שלו. כמובן, השמועה שרב העיר יחד עם הגר"א יצאו לרחובות של עיר בליל שבת, עשתה לה כנפיים במהירות ברחבי העיר, ורבים שהיו בדרכם לבית הנכנסת ללימוד

היה זה בערב שבת, שעה קלה לפני הדלקת הנרות, כאשר נפלה שאלה בתבשיל עוף בביתו של ר' חיים החייט, שהתגורר בשכונתו של הגאון החסיד רבינו אליהו מוילנא זיע"א. עני ואביון היה החייט, ומטופל בילדים רבים, ומתוך פיוזות ובהלה תחבה אשתו כף של חלב לתוך קדירת הבשר, ונתעוררה שאלה על התבשיל כולו.

ר' חיים מיהר לביתו של הרב מרא דאתרא, הגאון רבי שמואל, כדי לשאול על התבשיל. אך היות ועוד מעט כבר פנה יום, היתה האשה לחוצה מאוד, ואמרה לעצמה כי כיון שבשכונתם דר הגר"א מוילנא, תשלח את אחד מילדיה לשאול אותו על התבשיל. אמנם, הגר"א לא שימש מעודו בתפקיד רשמי של רבנות, אך עקב השעה המאוחרת שלפני כניסת השבת, נזקק לביורו השאלה, והטריף את התבשיל.

בינתיים חזר בעלה מביתו של רב העיר, כשהוא מספר כי לאחר שעיין רבי שמואל בשאלה, הורה להיתר.

כעת היו להם הוראות מנוגדות, האחד אומר משמו של הגר"א: התבשיל כולו טרף. ואילו משנהו אומר משמו של רב העיר: התבשיל כשר ומותר באכילה.

מיהר ר' חיים והלך לביתו של הרב רבי שמואל, וסיפר לו על הוראתו של הגר"א שפסק לאיסור, אך הרב רבי שמואל המרא דאתרא, עמד על דעתו שיש להתיר את התבשיל, ולא זו בלבד, אלא שהורה לר' חיים החייט: "התקן את התבשיל לסעודה, ובליל שבת נבוא לביתך, אני והגר"א יחד, ונטעם ממנו!".

הלך החייט, ועשה כדברי הרב, והתקין את התבשיל לאכילה.

בליל שבת לאחר סעודת השבת, הלך הרב רבי שמואל למעונו של הגר"א ופנה אליו בדברים: "מורי ורבי, עפר אני תחת כפות רגליך, אבל בעיניי איסור

דבריהם הם זכרונם

רבי ישראל משה דושינסקיא זצ"ל - גאב"ד דירושלים - כ"ב אדר ב' תשס"ג

הגר"מ דושינסקי זצ"ל, היה בנו היחיד וממלא מקומו של אביו הגדול הגרי"צ דושינסקי זצ"ל, שהיה מגדולי הרבנים ומרביצי התורה בדורו, ובזקנותו הוכר כרבה של ירושלים וממנהיגייה של היהדות החרדית בארץ הקודש. אף בנו זצ"ל הלך בדרכו, והעמיד תלמידים רבים, ודן ושפט את ישראל עשרות בשנים. סדר יומו היה מתוכנן להפליא, ומכל הליכותיו למדו תלמידיו הרבים הליכות חיים בהתמדה ובמדות טובות ומתוקות.

בערב שבת היה ממחר ללכת למקוה עוד קודם חצות היום, ומאותה שעה ישב ועסק בלימוד התורה כהכנה לקראת השבת, היה עובר על פרשת השבוע עם המדרשים, ואף קובע זמן מיוחד ללימוד עם תלמידים בספרי מוסר וחסידות לקראת השבת. עם זמן הדלקת הנרות בירושלים, זמן רב לפני התפילה, היה עולה לבית מדרשו, בלבושו החדור, כשכולו אומר כבוד והדר, ומתחיל באמירת שיר השירים בנעימה מיוחדת, עד לתפילת המנחה וקבלת שבת.

בשולחנות השבת אותם היה עורך ברבים, היה אומר לפני תלמידיו וחסידיו דברי מוסר והדרכה, ובהם הרבה לחזור על כך שיום השבת צריך להיות כולו קודש לה, בקביעות מיוחדת ללימוד התורה, יחד עם תפילה בנעימות וברגש.

הוא היה אומר, כי מה שאמרו חז"ל, ששבת ניתנה כדי שיעסקו ישראל בה בתורה, אין הכוונה שרק בשבת יעסקו בתורה, אלא שעל ידי כך שבשבת יעסקו בתורה מתוך מנוחת אמת, יכירו וידעו כי התורה הקדושה היא המביאה את כל הברכות, וכך אף בימות החול יקבעו עתים לתורה ולא יעסקו במלאכה אלא בכמה שנצרך לקיום הגוף.

משל ונמשל

משל למלך שבנה עיר מלוכה לעצמו, גדולה ונאה עד מאוד, מיופה בכל מיני יופי ומעלה, בכל מיני מעלות טובות אשר לא תחסר כל בה, ובנה בתוכה בתים מפוארים בכל מיני פאר מאבני גזית והיכלי שן בתכלית היופי, ובתוכה גנות ופרדסים ואילנות טובים בכל מיני פירות יפים ונאים ועשבים טובים ומועילים ומריחים ריח בשמים נפלא ופלא.

ובנה בתוכה באמצע רחובה, היכל ודירת המלוכה, אשר לא שזפתו עין כל רואה מעולם, ולא תשבע כל עין לראותו מגודל חין פאר יופי הדר עמרת תפארת היכל הזה, והוא מצוייר ומכוויר בכל מיני ציורים וכיורים בכסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות המלאים זיו ומפיקים נוגה על פני כל העיר, וזה הכל מבחון, וכל שכן מבפנים אשר מי יכול לצייר בשכלו ולהעריך על המכתב יופי הדר זיו יקרו, היכל לפנים מהיכל וחדר לפנים מהחדר. וכל היכל יותר פנימי משתנה יותר ביופיו, והקרוב להיכל המלך, שם קול ממיני כלי זמר ישמע הערבים והנחמדים לשמע אוזן בתשוקה מופלאה וחמדה רבה, ומתיקת קולם הולך ומתגבר בעריבות נפלא, עד שמי שזכה לבוא אל תוך היכלות הללו, מקבל שמחה ותענוג ונחת עד אין קץ וסוף.

מחוץ לעיר פינה המלך מגרש סביב, שבה הקים שדה חלוקה, שבה יטיילו החכמים ויועצי המלך, וידברו שם בשיחה נאה.

מסביב לה היה יער גדול, שבה היו חיות רעות וטורפות, ושרצו שם שודדים רעים המבקשים את נפש האדם. אך מי בר דעת יגש ליער. והשודדים יצאו לגינה שמסביב, והחלו לצוד בני אדם בחלקלקות לשונם להכניסם לתוך היער, על ידי כך שהביאו מיני פירות משונים בהדרם מתוך היער, וכך משכו אותם פנימה עד שנפלו לרשתם.

הנמשל מובן:

כי המלך מלכו של עולם, בנה עיר מלוכה של מצוות ומעשים טובים, אשר הם התענוג הרוחני האמיתי, אשר אי אפשר לתארו, כך זה התענוג של שבת קודש שהוא למעלה מכל תענוג למי אשר זכה להרגיש בה, והיכל המלך עצמו הוא התענוג של לימוד התורה, אשר אי אפשר כלל לתארו עלי כתב, כשמי שזכה לחוש בעונג רוחני זה, אינו יכול להתנתק ממנה כלל.

מסביב לעולם המצוות, בנה המלך מלכו של עולם, מגרש של עולם הזה, שבו אפשר להשתמש לדברי הרשות. אך מסביב לזה יער גדול מלא במשחיתים ומחבלים. אך מי זה פתי יגש ליער. מה עשה שודד היער, הלא הוא היצר הרע? הולך ומפתה את האדם במאכלות אסורות ומיני מתיקה מדומים מהיער שורץ הרע, וכך סוחב לתוכו את האנשים ומפילם לרשתו.

ועל זה אמר הכתוב "והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני".

על פי באר מים חיים בפרשתינו, ראה שם באריכות נפלאה

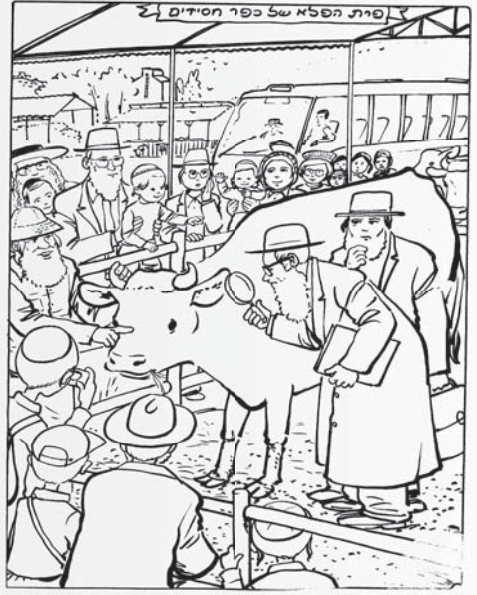
יְדֵי הַשֶּׁבֶת

יְלָדִים יְקָרִים!

השבוע שוב מוציאים שני ספרי תורה מההיכל, לשפאחד מהם קוראים פְּרָשַׁת הַשְּׁבוּעָה, ובשני על הפְּרָה הַדְּמָיָה. בְּמִרְצוֹ פְּרָשַׁת הַשְּׁבוּעָה, לומדים אנו על הַזְּהִירוֹת מִמַּאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת וְהַחֲשִׁיבוֹת לֵאמֹל רַק מַאֲכָלִים טְהוֹרִים הַמְּשַׁפְּיעִים עַל נֶפֶשׁ הָאָדָם. ובְּפְרָשַׁת פְּרָה הַדְּמָיָה אנו לומדים על החיוב להיות טְהוֹרִים מִטְּמֵאוֹת מֵת לְקִרְאֵת אֲבִילַת קֶרֶן פְּסָח.

אין קשר ישיר בין הדברים, אבל בכל זאת יש איזה קשר. בואו ונתראו:

הבה ונלמד קטע מתוך דברי הרמב"ם, נְדִי לְרֵאוֹת עַד הֵינָן הַדְּבָרִים מְגִיעִים: אף על פי שמתר לאכל אוכלין טמאין ולשתות משקין טמאים חסידים הראשונים היו אוכלין חלין בטְהָרָה וְנִזְהָרוּ מִן הַטְּמֵאוֹת פְּלוֹ פֶל יְמֵיהֶם וְהוּ הַנְּקִרָאִים פְּרוֹשִׁים, וְדָבָר זֶה קִדְשָׁה יְתִירָה הִיא וְדָבָר חֲסִידוּת שִׁיחָה נְבִדֵל אָדָם וְפוֹרֵשׁ מִשְׁאֵר הָעַם, וְלֹא יֵצֵעַ בָּהֶם וְלֹא יֵאָכֵל וְיִשְׁתָּה עִמָּהֶם, שִׁהְפְּרִישׁוֹת מִבִּיאַה לְיַדֵי טְהָרַת הַגּוֹף מִפְּעֻשִׁים הַרְעִים, וְטְהָרַת הַגּוֹף מִבִּיאַה לְיַדֵי קִדְשׁ הַנֶּפֶשׁ מִן

הדעות הרעות, וקדשת הנפש גורמת להדמות בשכינה, שְׁנֵאמַר וְהִתְקַדְּשִׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה' מְקַדְּשֶׁכֶם.

למדנו אפוא מדברי הרמב"ם, שֶׁהִנְזָהר מִטְּמֵאוֹת, הרי הוא פורש משאר העם, ואינו אכל ושתה עם פְּלִם, וְהַפְּרִישׁוֹת הֵאָז מִבִּיאַה לְיַדֵי טְהָרַת הַגּוֹף מִפְּעֻשִׁים רְעִים, ומשם עולים לקדשת הנפש ממדות רעות, וְהָזָה גֹרֵם לְדַרְגָּה הַעֲלִינָה שֶׁל דְּבָקוֹת בְּשִׁכְיָנָה. הַפְּסוּק הַזֶּה שֶׁהַרְמַב"ם מְבִיא, הוּא פְּסוּק בְּפְרָשַׁת הַשְּׁבוּעָה, הַעוֹסֵק בְּפְרִישׁוֹת מִמַּאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת. רֵאִינוּ אִפּוּא, שֵׁישׁ קֶשֶׁר בֵּין הַדְּבָרִים.

אבל מה שבעקר חשוב לנו לדעת, הוּא מֵה שֶׁלְּמַדְנוּ מִפֶּה, כִּי הַמְּטָרָה הַעֲקֵרִית שֶׁל פֶּל הַמְּצוּוֹת וְהַמְּעֻשִׂים הַטּוֹבִים, הוּא לְטַהַר אֶת הַגּוֹף מִפְּעֻשִׁים רְעִים, וְלְטַהַר אֶת הַנֶּפֶשׁ מִמִּדּוֹת רְעוּת, עַד שֶׁמִּגִּיעִים לְדַרְגּוֹת גְּבוּהוֹת מְאֹד.

ואת זה משיגים כְּשֶׁנִּמְנְעִים מִלְּעֲשׂוֹת גַּם דְּבָרִים שְׂמֹתָרִים עַל פִּי הַתּוֹרָה, כְּפִי שֶׁקּוֹרְאִים לָזֶה חֲזוֹ"ל "קִדְשׁ אֶת עַצְמְךָ בְּמִתְרָ לְךָ".

לְמִשָּׁל, אִין אֲסוּר מִפְּרֵשׁ לְעֲשׂוֹת מְלָאכּוֹת בְּרִגְעִים הַאֲחֵרוֹנִים שֶׁל קֶדֶם הַשֶּׁבֶת, אֲףֵי הַמּוֹסִיף לְעַצְמוֹ עוֹד דְּקוֹת שֶׁל שֶׁבֶת קִדְשׁ, הרי הוּא מְקַדְּשׁ אֶת עַצְמוֹ בְּמִתְרָ לֹ, וְכִבְּךָ הוּא מְטַהַר אֶת הַנֶּפֶשׁ בְּקִדְשָׁה עֲלִינָה.

הַלְוֵאִי שֶׁנִּזְנָה פְּלִנוּ לְהִיזוֹת טְהוֹרִים וְקְדוֹשִׁים בְּקִדְשָׁה שֶׁל מַעְלָה.

שְׁבֶת שְׁלוֹם

ישמחו

מופץ בדואר אלקטרוני בכל קצוות תבל.

לזיכוי הרבים נא הדפיסו

והפיצו בין מכריכם!

לקבלת הגליון בכל שבוע,

ולהערות הצעות ותרומות

yismechu@yismechu.com 052-7636030